

תת"ע (ירושלים) 11569-05-18 - מדינת ישראל נ' אמיר סיטבון

תת"ע (ירושלים) 11569-05-18 - מדינת ישראל נ' אמיר סיטבון/שלום ירושלים

תת"ע (ירושלים) 11569-05-18

מדינת ישראל

נגד

אמיר סיטבון

בית משפט השלום בשבתו כבית משפט לתעבורה בירושלים

[10.02.2019]

בפני כבוד השופט נאיל מהנא

הכרעת דין

מבוא

1. לנאשם שבפניי נמסרה הודעת תשלום קנס בגין עבירה של שימוש בדרך שלא כדין בניגוד לתקנה 151(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א - 1961.

2. על פי הטענה העובדתית, ביום 08.06.17 בשעה 06:40, בכביש מס' 1 למזרח, עשה הנאשם, מעשה שלא כדין, בכך שחסם נתיבי הנסיעה בכביש ולא אפשר לתנועה לזרום.

3. הנאשם ביקש להישפט על העבירה ובמועד הדיון הודה בכך שהיה לו היתר לבצע את עבודות בכביש בין השעות 22:00 עד 05:00 בבוקר שלמחרת ובפועל העבודות חרגו משעות אלה, אך כפר במיוחס לו בכתב האישום, ובמיוחד שגרם להגבלת השימוש בדרך. לטענתו, הוא מנהל אגף פרויקטים בנתיבי ישראל בע"מ וכי כלל לא הייתה סמכות לשוטר ליתן לו דו"ח באופן אישי ולכלל היותר היה עליו להפנות את האשמה כלפי החברה; שנית, אמנם העבודות חרגו מהזמן הקבוע בהיתר אולם לטענתו, נוצרו נסיבות שבהן אין לראות בחריגה זו משום עבירה. לטענתו, העיכוב בפתיחת ציר התנועה היה נעוץ בכך שהעבודות החלו לאחר הזמן המתוכנן וזאת לבקשת המשטרה ובמהלכן הייתה "בעיית ביצוע" שחייבה סיום העבודות של אותו שלב גם בחריגה מהזמנים, שאם לא כן יגרם נזק כלכלי.

כך טען הנאשם במועד הכפירה:

"המשטרה ביקשה לא להתחיל את העבודות בשעה זו אלא יותר מאוחר ולכן העבודות החלו באיחור. הפתיחה לתנועה לשני נתיבים היתה בשעה 06:05 ולשלושה נתיבים 07:03. הבעיה הראשונית שנוצרה שבגללה קראו למנהל אגף להגיע לשטח שהייתה בעיית ביצוע. הבאנו מפות של הסדרי תנועה. הקבלן התקדם רבע שלב בהסדר תנועה מעבר למצופה באותו לילה, העבודה היא בידיים, נאלצנו לקבל החלטה בשטח. האם באותו רגע מחזירים הכל אחורה תוך עלויות ניכרות למדינה מגרשים את האספלט ועושים מחדש או שמאשרים לקבלן לעשות בליץ לגרום לפתיחה של מפעל אספלט בלילה להאיץ את העבודות ולאחר ב - 40 דקות את הפתיחה. נתיבי ישראל רשאית לקבל החלטה זו. החובה של נתיבי ישראל זה רק היועצות לגבי שלבים ולא לגבי ביצוע העבודות.....".

4. מטעם המאשימה העיד השוטר רס"ר ירמי יהסקיאס, אשר ערך את הודעת תשלום הקנס (ת/1) (להלן: "השוטר"); מטעם הנאשם העיד הנאשם בעצמו.

דיון והכרעה

האם חריגת שעות העבודה מהיתר מהווה עבירה -

5. תקנה 151(א) לתקנות התעבורה קובעת, כדלקמן:

"לא יעשה אדם ללא סמכות על פי דין ולא ירשה לאחר לעשות מעשה שיש בו כדי לצמצם, לסכן או למנוע את השימוש הכללי בדרך, להקטין את מהירות הנסיעה המותרת בה או להפריע את התנועה החופשית".

6. כידוע ביצוע עבודות בכביש מוסדר באמצעות תוכנית עבודה והיתר עבודה.

כבר עתה אציין כי הנאשם לא הגיש אף אחד מן המסמכים הקשורים בתוכניות העבודה וההיתר שהיה בידו לביצועם וזאת על אף שבת המשפט העיר במהלך הדיון מספר פעמים כי מסמכים אלו מוטב שיוגשו על מנת לאשש טענות הנאשם. ב"כ הנאשם בחרה מטעמיה שלא לעשות כן ורק מספר ימים לאחר תום דיון ההוכחות ושמיעת סיכומי הצדדים, הוגשה בקשה להגשת ראיות. בקשה זו חורגת מסדרי הדין, במיוחד לאור התנגדות המאשימה, וכן לאור הכלל כי מסמכים יש להגישם באמצעות עורכיהם ולאפשר למאשימה לחוקרם, ולכן מצאתי לדחות את הבקשה.

7. מעדותו של הנאשם עולה כי באותה עת התבצעו עבודות בכביש 1 לצורך סלילת נתיב נסיעה שלישי (עמ' 7, ש' 2 (3-).

8. השוטר ציין בהודעתו כי הגיע למקום בשעה 06:30 ובאותה עת נתיב אחד היה פעיל מתוך 3 נתיבים (ת/1).

בחקירתו הנגדית הסביר השוטר כי הוא הגיע למקום בעקבות דיווח שהתקבל על ידי נהגים ואז התברר כי ההיתר איפשר לבצע את העבודות בכביש עד לשעה 05:00, אולם, העבודות לא הסתיימו בשעה 06:40 ובאותו מועד עדיין לא נפתחו כל נתיבי הנסיעה לכיוון ירושלים דבר אשר גרם למניעת השימוש בדרך.

9. הנאשם אישר כי הייתה חריגה מאישור העבודה (עמ' 8, ש' 13-14). הנאשם אינו חולק על כך כי היתר העבודה היה עד לשעה 05:00 וכי במועד כתיבת הדוח (06:40) עדיין לא נפתחו כל הנתיבים לתנועה. אין גם כל מחלוקת כי היתר העבודה היה לביצוע עבודות בין השעות 05:00 ועד לשעה 05:00 בבוקר.

10. המחלוקת העיקרית הייתה בשאלה האם ניתן היה לחרוג מאותן שעות הקבועות בהיתר והאם בנסיבות העניין, מתן הדוח, לאור העיכוב שחל באותו שלב של העבודות, היה מוצדק. לטענת ב"כ הנאשם אין בתקנות התעבורה או בספר התרשימים כל התייחסות לשעות עבודה המורשות לפי דין ולכן עצם החריגה משעות העבודה אינה מהווה כשלעצמה עבירה לפי סעיף 151 לתקנות התעבורה.

11. לאחר ששמעתי את הצדדים והתרשמתי מהופעתם בפניי ובשים לב שלא קיימת מחלוקת לגבי העובדות, אני קובע כי החריגה משעות העבודה וסגירת נתיבי הנסיעה בעקבותיהם מהווים בהחלט עבירה על הגבלת השימוש בדרך כפי שיפורט להלן.

12. לא בכדי נדרש לקבוע את שעות העבודה בהן יבוצעו העבודות. סגירת ציר תנועה לצורך ביצוע עבודות תחזוקה בכביש, איננה צריכה להיות דבר של מה בכך. לצורך ביצוע עבודות בכביש צריכים להתבצע מספר פעולות מקדמיות, שמטרתם לצמצם את מידת האילוצים והמגבלות, לשמור את הבטיחות בדרכים. תהליך מוקדם זה אמור להתחשב בסוג העבודות, הסדרי התנועה, סוג הדרך, אופי התנועה בה, בצורכי משתמשי הדרך ובמערך הצבת התמרורים הכל על פי הנחיות משרד התחבורה המבוססות על פקודת התעבורה ותקנותיה. כלומר היה אמור להתבצע תיאום עם המשטרה והרשויות המוסמכות לצורך ביצוע העבודות בשעות שאין עומסי תנועה ובאופן שאינו גורם להגבלת השימוש בדרך שלא כדין. סגירת הצירים תפורסם בציבור מבעוד מועד לצורך מציאת דרכים חלופיות. בנוסף, היה צורך להקדים ולמצוא דרכים להכוונת ציבור הנהגים ומשתמשי הדרך בדרכי נסיעה חלופיים ובטיחותיים.
13. פרסום דבר סגירת הציר מבעוד מועד, גם אם לשעות מוגבלות, מאפשר לציבור לכלכל את צעדיו ולתכנן את שגרת יומו. ביצוע העבודות וסגירת הכביש לתנועה שלא עפ"י ההיתר שניתן לכך או בחריגה ממנו, מהווה עבירה חמורה אף יותר מעבירה של מניעת השימוש הכללי בדרך, שהינה עבירת תעבורה, ואף נוגעת גם להפרת חוזה והפרת כללי מנהל תקין. הדבר מהווה פגיעה באמון הציבור במערכות השונות האמונות על הסדרת התנועה והבטיחות בה.
14. תמוהה בעיני טענת ב"כ הנאשם כי חריגה משעות העבודה שנקבעו בהיתר אינן מהוות עבירה לפי סעיף 151 לתקנות התעבורה. אין מחלוקת כי לצורך סגירת נתיב נסיעה אף לצורך ביצוע עבודות נדרש אישור לעשות כן. תקנה 151 קובעת כי לא יעשה אדם ללא סמכות על פי דין מעשה שיש בו כדי לצמצם, לסכן או למנוע את השימוש הכללי בדרך או להפריע את התנועה החופשית. משהעבודות חרגו משעות העבודה שנקבעו, ובכך נחסם נתיב הנסיעה באופן שמנע את השימוש בדרך והפריע לתנועה החופשית, אזי הם בוצעו ללא סמכות על פי דין.
15. יתרה מזאת, כאמור, ההיתר היה עד לשעה 05:00 אולם הנאשם עצמו מודה כי הנתיב השני נפתח בשעה 06:05 והנתיב השלישי נפתח בשעה 07:03 (ראה פרוטוקול הדיון).
16. עוד ובנוסף, מעדותו של הנאשם עולה החשיבות בקביעת השעות וקבלת אישור המשטרה בגין כך מראש. "במסגרת כל פרויקט וכל הסדר תנועה שמבצעים מבצעים התייעצות על הסדר תנועה עם המשטרה....מתייעצים עם קצין משטרה על הסדרי תנועה בכל פרויקט. בהתאם לתקנה 18. התייעצות על תוכנית אם יש שיקולים מהותיים" (עמ' 7, ש' 17-21). כלומר נדרשת הוראת קצין המשטרה לרשות התמרור המקומית על הצבת תמרור באתר עבודה.
- תפקידו של הנאשם
17. כאמור, הודעת תשלום הקנס ניתנה לנאשם מכוח היותו מנהל העבודה במקום האירוע.
18. בעדותו בבית המשפט טען הנאשם כי הוא אחראי על הפרויקט וכי בחצות של אותו יום הוא הוזעק למקום ביצוע העבודות, וזאת מאחר והתברר כי הקבלן טעה והשתמש בתוכנית לא נכונה "התקדמו קדימה" (עמ' 7, ש' 6).
19. הנאשם אישר כי הוא נותן אישור עבודה (עמ' 7, ש' 24-25) וכי באותו מועד הוא היה צריך לקבל החלטה כאשר עמדו לפניו 2 אפשרויות: האחת, להחזיר הכל לאחור וזה היה כרוך לטענתו בעלויות ניכרות והשנייה, להאיץ את העבודות ולעכב את פתיחת הנתיבים עד הבוקר.
20. הנאשם העיד כי הוא בחר ליתן הוראה להמשיך בעבודות וזאת על אף שהיה צפוי כי תהיה חריגה מהזמן שניתן על פי ההיתר וכי הדבר יהיה כרוך בסגירת נתיבי הנסיעה בבוקר.
21. לטענת הנאשם הוא הודיע למוקד נתיבי ישראל שיעבירו פניה למשטרת התנועה הארצית (מתנ"א) בכדי שישלחו ניידת למקום. הנאשם בעצמו הסביר כי נדרש היה להודיע למשטרת ישראל מאחר והיה צורך בפיקוח במקום שאחרת הדבר מהווה סיכון למשתמשי הדרך "אנו חייבים לעבוד אי אפשר לתת לכביש להיות מסוכן" (עמ' 7, ש' 12).

22. לאמור, הנאשם מודה כי נדרש פיקוח משטרתי במקום וכי נדרש לעדכן את משטרת ישראל בדבר חריגה משעות העבודה. לטענתו, תחילה אמר כי הוא מסר הודעה למוקד נתיבי ישראל שהעבירו הודעה למשטרת ישראל "אנו הודענו למוקד נתיבי ישראל שפנה למוקד מתנ"א לשלוח ניידת כי אנו מתעכבים" (עמ' 7, ש' 10-11), ובחקירתו הנגדית שינה גירסתו וטען כי הוא אישית ניסה להתקשר לסגן מפקד מתנ"א "לא קיבלנו אישור אני באופן אישי התקשרתי לסגן מפקד מתנ"א אמיר ג'יבלי ומפקד מתנ"א מרכז פניתי והם לא ענו לי בטלפון" (עמ' 8, ש' 6-8).
23. חרף שתי גרסאותיו של הנאשם, לא הובאה בפניי אף ראיה לכך שהדבר נעשה בפועל. הלכה פסוקה היא, כי אי הבאת ראיה רלוונטית מחזקת את גרסת הצד שכנגד. שכן לו סבר הנאשם כי יהיה בכך כדי לסייע בידו היה עושה כן (שגיאה! ההפניה להיפר-קישור אינה חוקית. (2) 85.
- יפים לענייננו דברי בית המשפט העליון בשגיאה! ההפניה להיפר-קישור אינה חוקית. אמנון דוד נ' מדינת ישראל, (פורסם בנבו, 15.09.87):
- "כידוע, כלל הוא, שאי-הבאת עדות או ראיה, אשר נאשם יכול היה להביא ולפי תכתיב השכל הישר יכול היה להיעזר בהן אילו הייתה גירסתו נכונה, מקימה נגדו חזקה, אותה עדות או אותה ראיה היו "מדברות" נגדו: ...בכך חיזוק נוסף - אולי לאו דווקא סיוע פורמאלי בפני עצמו - לבניין התביעה".
- (ראו גם: שגיאה! ההפניה להיפר-קישור אינה חוקית. (1) 736; שגיאה! ההפניה להיפר-קישור אינה חוקית. גרינהולץ נ' מרמלשטיין (פורסם בנבו, 28.12.94)).
24. מעדותו של הנאשם עולה כי הוא היה אחראי על ביצוע העבודות, בידו הייתה הברירה האם להפסיק את העבודות ואם לאו, והוא היה בשטח בעת שהנתיבים נסגרו לתנועה מעבר לשעות המותרות עפ"י ההיתר. העובדה שהעבודה השתבשה לאור כך שהקבלן טעה, איננה צריכה לעניין את ציבור משתמשי הדרך, אשר אמורים להגיע למחוז חפצם בבוקר יום חמישי בשבוע ונתקלים בסגירה לא צפויה של ציר מרכזי בארץ.
25. מלבד העובדה שהנאשם ידע מלכתחילה, דהיינו בחצות של אותו יום כי העבודות לא יושלמו עד לשעה המותרת, הוא לא נקף אצבע ולא מנע את המשכם, אלא שהוא נותר נוכח גם בהסתיים השעות הקבועות עפ"י ההיתר ובכל אופן, הורה על המשך העבודות תוך המשך חסימת הכביש בפני כלל משתמשי הדרך.
26. כעת כאשר נראה בבירור שהאחריות לסגירת הציר הייתה בידו של הנאשם, אין ספק שטענתו כי האחריות לסגירת ציר התנועה מוטלת על נתיבי ישראל הינה טענה בעלמא שמטרתה למלט עצמו מאותה אחריות שהביאה לסגירת ציר תנועה מרכזי לירושלים ושיבוש הנסיעה בכביש. מדובר ביום חמישי בשבוע, בבוקר שלפני תחילתו של יום עבודה, ואין לתאר את עומסי התנועה הכבדים שהעבודות יצרו באותן שעות, והנזק שנגרם לציבור כתוצאה מאותה סגירה.
27. אין ספק כי סגירת ציר תנועה יש לה השלכה בטיחותית, תנועתית וכלכלית רבת משמעות לרשויות האחראיות לציבור משתמשי הדרך.
28. משלא מצאתי כי קיימת הגנה לנאשם מפני העבירה המיוחסת לו, ומשלא מצאתי כי החריגה הייתה מסיבות שאינן תלויות בו, אני מרשיע את הנאשם בעבירה המיוחסת לו בכתב האישום.
29. מעבר לאמור בהכרעת דין זו, תוהו אני מדוע לא ננקטו צעדים אחרים מלבד רישום דוח של ברירת קנס למנהל העבודה, כלפי כל הגורמים האחראים על הנזק הכלכלי והבטיחותי שנגרם לציבור כתוצאה מאותה סגירה של ציר מרכזי בארץ שלא על פי היתר.

סוף דבר

30. אני מרשיע את הנאשם במיוחס לו בכתב האישום.

ניתנה היום, ה' אדר א' תשע"ט, 10 פברואר 2019, במעמד הצדדים